

Perfil de PERE VALLS I GARRETA

era amiga de Barberà. Li convenia més de ser-ne de la Ciutat i complaure-la en les peticions que feia, que el peix gros sempre s'havia de menjar el petit. I per això calgué demanar l'ajut a Madrid, al Ministeri d'Educació Nacional. La cosa va trigar, com ja és norma d'aquest país, però per fi, el 1958, van arribar de Centro-Espanya deu caixes grans amb 1.501 obres. Valia més això que no una pedregada! Oi més quan l'Ajuntament estava embrancat amb la construcció de la nova casa de la vila, per a la qual tampoc no es va rebre cap ajut de ningú, i la Corporació no volia endeutar-se. El poble, llavors, havia estat reduït -si no et plau, per força- a uns 3.000 habitants molt escassos.

La Biblioteca anava fent la viu-viu, que altres problemes hi havia. Però el 1.971 es va reorganitzar amb més entusiasme, amb més llibres i amb personal fixo per al manteniment. El local no era el més adequat però no hi havia altra cosa. Calia primer que res acostumar els escolars i els estudiants a freqüentar la biblioteca perquè ells havien de ser el caliu futur. I en aquest aspecte es va fer molt i es varen aconseguir èxits.

En el moment de fer-se'n càrrec la Generalitat, el fons de la Biblioteca és de 12.000 obres. El nou local que han construït els Ajuntaments del darrer decenni fa molt de goig, és d'estil funcional i reuneix les condicions ideals. La Generalitat l'ha equipat i moblat amb molt d'encert i amb el necessari confort. Té una capacitat per a 126 lectors i a més a més una sala per a biblioteca infantil. Déu n'hi dó!

A la Ciutat Badia (que ja sabeu que, en part, és de Barberà) la Generalitat Provisional del President Terradellas va iniciar també una biblioteca que ara té uns 4.000 volums. Tot és començar!

"Amics de les Arts i de les Lletres" se'n congratula. QUADERN creu que ha fet un servei informant-vos-en, encara que sigui amb una mica de retard per causa de la nostra aparició trimestral.

A Barberà hi ha un valor cultural digne de conèixer.

Agustí Palau i Codonyers

Sis anys enrera estava disposat a escriure una Semblança de Pere Valls i Garreta. Així li ho vaig dir, però em digué que no ho volia, adduint l'argument que "ell no era cap personatge que s'ho mereixés". Malgrat aquesta negativa jo anava insistint, això sí, amb una insistència subtil, com la que ell emprava sempre. Quan es presentava l'ocasió tornava a manifestar-li el meu propòsit, però per últim ja va donar-me un altre argument de més pes:

"Podreu fer-la una vegada sigui mort".

"És que solament les faig als vius".

I així quedà la cosa. No vaig pas insistir més, malgrat que vaig comunicar-li que ja li tenia fet el Perfil. I li vaig donar a llegir. Hi feu un somriure benevolent i plàcid.

Aquell Perfil ha quedat desat tot aquest temps en la carpeta que guardo amb el seu nom, entre altres apunts escrits sobre ell. Ara el dono a la llum, sense treure ni afegir res més del que vaig fer llavors.

***

Havia mantingut diverses converses amb ell, tots dos sols, a casa seva. En el seu despatx, ple de literatura continguda en un gran número de llibres arreglats curiosament als panys de les parets. També m'ensenyà, pudorosament, un recull de poemes, inèdits. "Per què no els publiquem?". "Perquè no valen la pena"

Li havia demanat la seva col·laboració a Quadern, dient-me que ja ho faria algun dia... No hi insistia, però en una ocasió -era la primavera- em digué que per Nadal podria comptar amb la seva col·laboració. M'ho deia amb força antelació. Efectivament, pel Nadal'81 Quadern va inserir-li dos dels seus poemes.

Tot el que havia escrit era vàlid, molt vàlid. Era, sí, una pena que romangués inèdita bona part de la seva tasca d'escriptor. No havia estat pròdiga, tal vegada, perquè una obra meticulosa, feta lletra a lletra, no pot ésser mai extensa. Ell era dels "poc i bo". Ell no s'excedia en res. El seu tarannà era de fer i fer, sense pausa i sense pressa.

Hom creu que devia passar-se hores i hores meditant i conversant inte-

riorment amb si mateix, a soles. I quan tenia la visita d'un amic, aleshores sí, parlava i la seva parla era alligadora, tenia substància.

Jo no puc pas aportar res de nou quan d'ell s'escrit amb més competència i coneixement. Puc dir que era una persona respectable: respectava i es feia respectar. Gastava una ironia refinada, subtil. Crec que tot ho havia fet amb seriositat i amb una certa parsimònia donant-li un to cerimoniós, reverent.

Ell, certament, no ha fet soroll. Tampoc no li ha agradat posar-se a primera fila. Era home més íntim que social i públic. Vivia en un immens món interior en el qual ben poques persones hi hauran tingut accés.

D'ell vull destacar un fet singular: era un excel·lent oïdor. Sabia escoltar. Ara bé, hom valorava la seva conversa, sempre continguda en un to just, equilibrat, docte, d'una gran serenitat.

Vaig veure'l unes hores abans de morir, mentre esperava la mort .
"...uns dies ha que t'esperava".

Ja mort, amb els ulls clucs davant dels homes i oberts davant l'eternitat, vaig acaronar-li la testa de cabells argentats... Una testa simbòlicament unguida amb una corona de llorer...

Perfil

Ossut.

Primmirat.

Estilitzat.

Estilista.

Subtil.

Anacoreta en el seu nimbe de glòria íntima.

Càustic.

Retret.

Caut.

Home greu.

Homèric.

Horacià.

S'alimenta només amb sopa de lletres.

(Amb més lletres que sopa...)

(27-11-1978)

J.C.
estiu 83